

Előfizetési díj.

Videki postán vagy helyben házhoz hordva

Éves díj	16 frt.
6 hó	8 „
3 hó	4 „
1 hó	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESBŐ CIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazdasági napilap
176. hatodik évfolyamára.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egy évre	16 frt
Félre	8 frt
Negyedévre	4 „
Eg. hóra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Vagy egyszerre beküldött előfizetés után szteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

Külügyi politikánk.

Budapest, jan. 11.

(.) Az új év bekövetkezte óta Ausztria Magyarország ismeretes nagy actioja foglalkoztatja Irópa figyelmét. Még október havában történt akkor, midőn először nyilvánvalóvá lett, hogy a három északi hatalom közös egyetértéssel határozta, hogy a portának békés eszközök kalmazását, illetőleg azt fogja indítványozni, hogy alátámasztja a jelen államszerződés közigazgatás teljes átalakításával vagyis reform után bírja a fegyverletelre. A mozgalom olykorosan a monarchia határait csapdossa, így nagyon természetes, hogy Német és Oroszország az idevágó részletes javaslatok kidolgozásával a bécsi kabinetet bízza meg. Ez azért történt, mert Andrássy gróf kezében az ügyminiszerre sokkal békésebb és engedelmesebb színezetet nyert, mint ha például apótervéri kormány játszaná benne a főszerepet.

Midőn Andrássy gróf a reformjavaslatok elkészítéséhez hozzá fogott, általános volt a nézet, hogy az ügy legfőbb pár hét alatt el leszönntéve. De bizony másképp történt a dolog. Oroszország húzta-vonta a dolgot s időközben a porta maga is igen nagy mérvű közigazgatási, bírói és pénzügyi reformokkal ajándékozta magát alattalvált. Ezek azonban nemcsak heritettek reá s így Andrássy gróf ac-

tioja épen nem vált fölslegessé. Végre-valahára — karácsonykor — az orosz kormány is hozzájárult külügyi hivatalunk javaslataihoz, melyeket Bismarck herceg kezdetől fogva erőlyesen támogatott.

Ezzel az ügy új stadiumba lépett. Mitután a három északi hatalom megállapította a kívánt reformokat, arról volt szó, hogy azokat a másik három hatalommal, a nyugati államokkal, kik 1856-ban szintén aláírták a párisi szerződést, is elfogadtassák. Új év napján értekezett Andrássy gróf a francia olasz és angol nagykövettel s csakhamar megküldötte az illető kormányoknak a reformjavaslatokat. Olaszország haladéktalanul bejelentette hozzájárulását s noha a múlt héten az angol és francia cabinetek részéről némi nehézségeket jeleztek, ma már ezek is eltávolították s biztosították tekinthető, hogy a párisi szerződés mind a hat aláírója közösen fogja az Andrássy gróf által kidolgozott javaslatok elfogadását ajánlani a fényes portának.

Ma még azonban ezek a javaslatok sem bizalmas, sem hivatalos uton nem közöltettek a török cabinettel s így azon hír is alaptalan, mint ha Konstantinápolyban a javaslatokat már visszatartották volna. Csak a hét végén talán még későbbben lesz csak a porta azon helyzetben, hogy a hat nagyhatalom közös óhaját tudomást vegyen s rökök nyilatkozzék. Ekkor fog Andrássy gróf actioja harmadik stadiumába eljutni. Itt csak két esetesség lehet. Vagy elfogadja a porta a nagyhatalmak tanácsait, vagy nem. Ha vonakodik a jó tanácsot követni, akkor a jövő tavasz valószínűleg nagy eseményeket hozand. A nagy hatalmak levelezik kezöket amaz államról, mely barátainak minden jó akaratú tanácsával szemben a merev negatív terére lép. Akkor, mihelyt az időjárás megengedi, a lázadás ujult erővel tör ki s Szerbiát és Montenegrót sem fogja többé senki a háborúba lépéstől visszatartani. Szóval a porta vonakodása a keleti kérdést minden veszélyével föl fogja idézni.

A másik esetesség ismét az, hogy a porta elfogadja a jó tanácsot s a nagyhatalmak javaslatait valószínűleg igyekszik. De ekkor szintén megtörténhetik, hogy a lázadók nem bíznak a portában s önkénytelen nem rakják le a fegyvert. Ez esetben a helyzet nem oly fenyegető ugyan, mert a külabinetek legalább a szerb és montenegrói fejedelemségeket fogják a háborútól visszatartani, de azért a lázadás még mindig nem leszön elfojtva. Így tehát mindkét esetesség egyformán veszélyessé válhat s azért nem minden alapelőkölök ama fenyegető hírek, melyek minduntalan fölmerülnek. A helyzetről alaposan informált lapok azon nézetnek adnak kifejezést, hogy akármit tesz a porta a reformokkal, a lázadást csak idegen haderő fogja elfojtatni. És ha bár teljesen alaptalan az a hír, hogy Ausztria-Magyaror-

szág már hadi készülöketek is tesz, annyi tény, hogy Hercegovina katonai megszállása a mi hadaink részéről ma már nem tartozik a lehetetlenség körébe. Sem a közös, sem a magyar kormány nem óhajt ilyes valamit, sőt épen a legerélyesebben dolgozik rajta, hogy ez az eset ne álljon. De gyakran az események erősebbek, mint az emberek s így bekövetkezhetik, hogy a legbékésebb intentio daczára sem lehet majd Hercegovina katonai megszállását kikerülni.

— A képviselőház jan. 11-ki ülésében folytatott a közigazgatási bizottságról szóló tvjavaslat általános tárgyalása. Bujánovics Sándor utal a két áramlatra, mely a javaslatot két oldalról támadja meg, de a javaslatra magára nincs azon véleményben, mintha az a helyes közeputat fogadná el. Gyakorlati szempontból sem tartja előhaladásnak a javaslatot s azért nem fogadja azt el.

B. Kemény Gábor: E törvényjavaslat egyike azoknak, melyeknek célja a közigazgatást gyorsabbá, egyöntetűbbé, olcsóbbá s megbízhatóbbá tenni. Nem fogadhatja el azt, mint ha ez elkülönítve a többitől s előtök nem lenne tárgyalható. Fölemlíti, hogy a javaslat egyike a legnagyobb alakításoknak, melyek 67 óta kezdeményeztettek. Ezt mutatja azon különböző felfogás, melybe a javaslat ütközik. Egyik helyteleníti, mert centralizál, másik, mert nem centralizál; a harmadik útnak látja a centralizációt, a másik a városok különleges szempontjából. Alkalmat vesz magának előadni saját szempontjait a javaslat körül s e közben megemlékszik a felhozottakról is. — Mindenekelőtt Mocsárynak kijelenti, hogy beszédével nem sokat foglalkozhatik, mert kiindulási pontjuk merőben ellentétes. Mocsáry azt tartja, hogy a megye naggyűlése adminisztrálhat. Ótagadja, mintha bármely több száz tagból álló testület adminisztrálhatna. Ellenkezik a felfogás a parlamentarizmussal, mert mire való akkor a végrehajtó hatalom, a kormány, ha maga a parlament adminisztrálhatna. — A javaslat célja a közigazgatás javítása, de a megyei autonómia fenntartása mellett. Azt mondják, hogy ez elvonja a megyétől összes jogkörét. Fontos vád ez, de igaztalan. Vajon eddig a megyei gyűlések kezelték-e a közigazgatást? Ezt föltelelni is lehetetlenség. Végezte az alapsan önhatalmúlag. A közigazgatási bizottság ily értelemben viszonyeri az autonómiának, a mi eddig hiányzott neki. De azt mondják: a közigazgatási bizottságban a megye közönsége nem fog részt venni. Ő igenis azt valja, hogy részt fog venni. Tíz ember csak akad megye szerte, ki az ország legvitalisabb érdekében hajlandó időt s munkát díjtalanul áldozni s ő legszomorubb napjai közé számítaná azt, a melyen kényte-

len lenne meggyőződni arról, hogy tíz ily ember nem akad. (Helyeslés.) Hivatkozik a társulati életre; utal, hogy a növegyesületi mozgalmakban hány ember áldoz díjtalanul időt s reményét fejezi ki, hogy e fontos érdekek szintén találjanak szövívöket. — Am, — így folytatja, — föltéve, hogy akad tíz ily ember, örökös kisebbségre lesz az a hivatalnok elemmel szemben kárhoztatva. Szólt ezt is tagadja. — Hat állami hivatalnok veend részt e bizottságban; e hat hivatalnok is annyira nem bürokratikus, hogy mind a hat külsőből szölgálati ágakat képvisel. — Ezekhez járul 5 megyei tisztviselő s így képeznek tizenegy szóval egy szörazvati többséget. Alig föltelelhető, hogy mindez elemek minden kérdésben egyöntet frontot képezzenek a választott tagokkal szemben, de ha arra lennének kényszerítve, hogy ily frontot képezzenek, szólt helyeselné azt, mert bizonyára igazuk is volna. Mindezeknél fogva szólt tagadja, hogy e javaslat a megyét megsemmisítné. Igaz, hogy nem az 1848 előtti megyét tartja fenn, de hisz annak fenntartása egyszerű lehetetlenség. Utal arra, hogy a megyerendszer kezdetétől fogva mennyi szükségű átalakításra ment keresztül. Elmondja a megyei szervezet kifejölődését, mint honvédelmi tényezőit és helyeslőleg emlékszik meg azok 1848-ig tartott politikai szerepléséről, de kijelenti, hogy e szerep ma már szükségűszörlőleg véget ért s egész más teendők várnak rá. E teendőket adja meg neki a jelen javaslat, mely így sem nem centralizál, sem nem haboz a két irányzat közt s melyet azért szólt készsöggel fogad el általánosságban a részletes tárgyalás alapjául. (Tetszés.)

Gebbel Károly lehetetlennek tartja, hogy oly különböző elemek helyesen hatássaanak közre egy célra. Fél a bizottságban kifejlődhet sok beszédűl s az ebből folyó kevés eslekvéstől s mindezek folytán nem fogadja el a javaslatot.

Bereczky Sándor: egy régi ismerőst, a 48 előtti Erdélyben gyakorlatban volt közigazgatási formát találja fel e tvjavaslatban s védelmére száll annak néhány gyakorlati észrevétellel. Nevezetesen azon ellenvetés ellen szólt fel, mintha a közigazgatási bizottságveszélyeztetné az önkormányzatot. Lehet, hogy vannak megbízhatlan államhivatalnokok, de a pessimizmusban nem megy odáig, hogy a felelős kormány ajánlataira ő felsöge által kinevezett hivatalnokok befolyását általában az önkormányzatra nézve veszélyessnek tartaná. Elismeri annak igazságot, hogy a közügyek teréről újabb idökhöz sok önértékes hazafi visszavonul, de meg van győződve, hogy a jobbakkal fogják foglalni azon hasznos munkát, melyet etörvényjavaslat számukra;kijelöl. E törvényjavaslat által a parlament kormányt a megyeivel összhangzatba hozva látván s nem félvén at-

tól, hogy az önkormányzatot sérteni fogja, elfogadja azt.

Kállay Béni beszéde után Pulszky Ágost szólt a közigazgatási javaslat mellett, hatást keltve; Zichy Nándor Pulszky ellen polemizált. Ezután Tisza Kálmán kelt a javaslat védelmére.

Mindenekelőtt a megyék multjának kicsinylése ellen kelt erőteljesen ki; ama nagy érdemeket, melyeket a megye a nemzet multja körül szerzett, tetszés mellett kiemelvén egy szélsőbali közbeszólásra („kár hát most eltörölni!”) megjegyzé, hogy eszébe sincs e rendszert eltörölni. Eltörölni azok akarják, kik a kor szükségiehez való alkalmazását ellenzik. (Élénk tetszés.)

A kinevezés mellett felhozzák, hogy szöszöru közigazgatási hivatalnokokra van szükség. Ha kinevezés mellett ez rögtön bekövetkezhethet, megadná magát. De bármennyit tartson is a j. ellenzék államférfiai képessögről, azt, hogy kinevezés által ily csodát mivelhetnének, tagadja. (Élénk tetszés.)

A közigazgatás különben nem oly rossz, mint hirlik, vannak hiányai, igen is, de ezeket orvosolni szükséges. Am annak nem az az útja, melyen sokan járnak, kik ázsziainak mondják a közigazgatást, a ki aztán e közigazgatás javítására föllép, azt a legszözenvedélyesebben megtámadják. (Élénk tetszés.)

Azt mondják, hogy nem lesz a közigazgatásban összhang; ez csak a kinevezés mellett lehetsöges. Szólt emlékeztet arra, hogy a kinevezés idején a legellentétes volt a közigazgatási hatóságok eljárása (Tetszés); különben a dolog természeté hozza magával, hogy összhang csak több akarat egy irányba terelése által lehetsöges s ezt reméli a tervezett bizottságtól.

Oly felfogás mellett, mint Mocsáryé, ki az állam tisztviselőit idegeneknek tekinti, természetesen lehetetlen, hogy ez összhang létrejöjjön; de ha ez a nézet általánosulna, nemcsak e téren, de egész államsöletünkben lehetetlen volna az összhang. (Helyeslés.)

Sajnálja, de kénytelen megfosztani illuzióktól azokat, kik e javaslatban látják az utat a kinevezésre s centralizációra; de kijelenti, hogy e javaslat egyik célja egyenesen kinevezés; a centralizáció szükségűszörlőssöge megakadályozása. Megemlékszik az arra nézve felhozottakról, hogy e javaslat részt tör az igazsögszölgáltatás s a közigazgatás elválasztásán; szólt ezt tagadja.

A javaslat csak érintkezési pontokat teremt a kettö közt s úgy elválasztva, hogy ne érintkezzék — igazsögszölgáltatás és közigazgatás nincs sehol. (Tetszés.)

Kimutatja ezután az Angolszögrá való mindkét oldalú hivatkozás helytelen voltát. Ép Anglia példája lebegett e javaslat tervezése közben előtte s azért ajánlja is azt elfogadásra. (Élénk öljönzés.) Ezzel az ülés véget ért.

boldogsággal is úgy van, mint a költésöztel, születik reá az ember, nem lesz azzá.

Dávid engem felismerve, örömmel csapta össze kezét.

— Istennek hála! — kiáltott föl — lesz kihez szöjlek egy okos szöt, mert elképzelheted, hogy a saint-cerquesi falusi nép szemében, vagy az együgyü polgárok véleménye szerint Dávid is csak olyan közönsöges, mint bármelyik közölök. Ez emberek nem is gyantják, hogy érdemeik s belbecsök felér konyhája jösösgával s hogy ez egyszerű vászonkabát alatt egy bölc rejtözködik. Különbön büszke és tartözködö létre, betű szerint gyakorolja a szentírás ama bölc szözeit, „disznók előbe ne adj drága gyöngyöt.” Ha együgyüekkel van dolga, emberünk néma mint a hal; de mi helyt találkozik egy-egy mivelt ember, ki képes méltányolni s felfogni őt, azonnal megfordók nyelve, szöve felnyílni előtte s a zárközt emberből kellems, finom társalgó válik. Dávid vendöseit két osztályba is szözza, egyik társalgó, másik fizetö. Az előbbieket is fizetnek ugyan, hanem keveset s igen kimötetes bánásmödben részesölnek. A mi pedig a szömetlenkedö, goromba embereket illeti, azokon fársöszoros árt veszen.

— Én nem haragszom reájok — mondja Dávid — hanem megvetö módoruknak meg van árszahálya. A ki bolond fizessen, ez a talián törvény.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Meré Paulina.

Regény levelekben.

Írta:

SHERBULIEZ VICTOR.

Harmadik levél.

Saint-Cerques, jul. 3-ik.

(Folytatás.)

Íg foglalt helyet Simpson asszony, azonnalszözevette, hogy figyelem tárgya; s nagyon bizantotta e sok reáírányzött szömpár.

— Paulina, szólt angolos kiejtésö s komolysággal, látta kérem, hogy meresztették reánk emeiket azok a juhok, melyeket az úton szöltünk, midönn elhaladtunk mellettök? Ugy lázik, ez kezd ragadós lenni. S e szövak utá büszke, kihívó tekintetét végig jörtatá az egész társaságon.

Siki közölök nem örzett magában elég erőt feenni az oda dobott kesztöyt: „Arsinoe” elpirult lesötötte szemeit; Fanny is hasonlóan ösekedett s valamennyi követé ezek példáját. Ujjon Simpson asszony harczias tekintete reánté meg öket?

Í azt hiszem a Paulina szépsöge is kihozta y kisö modruköl.

Hasztalan tagadni, védni magát ellene, a szépsöge megteszi hatását még a durvább özésökre is; van abban valami, mi mennyei jelenéséhez hasonlú; ez ögi jelenésö, ismeretlen, jobb honról tesz tanúságot s oly titkzözetosan beszölt róla, mely egészen elandalit s ábrándozóvá tesz.]

Simpson asszony megadta magának azon elégtételt, hogy kétsögtelenül tegye gyözelmet, tököletes tesszölessöggel visölvén magát s az általános ösönd közepette hangosan társalgott Paulinával, ki csak igen rövid feleleteket adott vagy hallatá kristály csengösü nevetését.

— Paulina, szólt Simpson asszony, nagy gondot kell fordítanunk azon möhára, melyet ma óta közben löltünk; azt hiszem, nagyon ritka példány; majd megmutatjuk övéremnek... Paulina, írjon mentöl előbb Genföbe, hogy küldjenek nekünk egy sereg böhöczöt: egész egy hajó rakományra lesz szükségünk, Saint Cerques-be minden gyermeknek igértém már játkészörl, övérem pedig egész Jura környékének; csak jól megértésse velök, hogy családi böhöczök legyenek, a ritk ködnek; csörsö sipkájök kell hogy legyen s kettös pipjök; nem szerem, a finomul kicsiszölt böhöczöket, a világ tele van ilyenekkel. Ha minden bolondnak meg volna kettös pipja, nagyon sok tévedésnek elejét lehetne venni... Paulina, juttassa eszembe kérem, hogy vigyek egy kis aethert annak a szögegy asszonynak, kinek foga fájt, őt cseppet esteire, ötöt az öjelre. Ha reggelre ö, nem szönik fájdalma, csak íaz lesz az oka, hogy mekacsöködik. Lesz gondom reá,

hogy elmondjam ezt neki; nem szeretem, ha nem hallgatnak szöavamra... Paulina, akar rajzolni ma délután? Csak ne feledje el, hogy esteled még a fejöbe is ki akarunk menni. Janka megösködött, hogy felejtjät föllábon fogja megtenni. Az mindenesetre jobb lesz, mint megmászni valamennyi fenöföt.

Hat nap alatt hat ruha összetöpvé! Janka, ujévi ajándékul vesszöt fogez tölem kapni... No lánykák, keljetelek fel az asztaltól, nem halljátok kün a varjakat, mily hivogatólag kárognak a kert karóin? Hogy az isten áldja meg a karökészítök családjait!... A felnött fusujkaköröket sem véve ki — tette hozzá szemövegén át Amália Fanni felö pilantva.

Ezzel kilépett az ajtön, ön is követtem s az udvaron hozzájök csatlakoztam.

Simpson asszonyék az épület másik felében foglalnak el egy kis lakosztályt. Megszölitám a hölgyeket s átadtam a kis dobozt, melyet Bird ur bizott reám.

— Oh tudom mi van benne — szólt — alkalmasint egy pecsötnömö. De melyik? Az agátöcsötnömö „a mint tetszik” felirattal. Ez öpen semmire sem kötelez. Nevö uram ha szöabad kérem? Ah! ön Roger Marcel, alkalmasint fia ama Roger Henriette asszonynak, ki azt állítja, hogy Simpson asszonynak szeméböl kifacsart eszmék sugarnak ki. Vigye meg anyjának tisztöletemet kedves Roger ur... E szöavakkal hálat fordított nekem.

Paulina kisasszony, mieldöt követné ö,

Törvényjavaslat

a birtok-szabályozás, tagosítás és mezei utak szabályozása körül követendő eljárás iránt, az erdélyi részek összes és a körösbányái törvényszéki kerületi területére nézve.

(Folytatás.)

IX. Szakasz.

A részletes tervek készítéséről és felülvizsgálatokról.

74. §. Mihelyt a tárgyalásnál a felosztásra vonatkozó kifogások sat. feletti döntvény a birtok-szabályozási hivatalhoz beérkezett, vagy a felek minden oldalról kiegyeztek: a szakbiztosnak elrendelendő, hogy a mű-mérnököt utasítsa a meghozott ítéletek, illetőleg döntvény vagy kiegyezés alapján a részletes tervek elkészítésére, rendelkezésére bocsátatván egyszersmind a 73. §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. számai alatt felsorolt ügyiratok másolatait.

75. §. Az ítéletek, döntvények, egyezségek s a megtörtént becslés alapján a működő mű-mérnök megkésztíti a részletes tervet, valamint az új birtok-ívek fogalmazványát s ezeket, a 73. §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. számai alatt felsorolt ügyiratokat, illetőleg másolataikkal, az illető birtok-szabályozási kerület számára kijelölt fő-mérnöknek küldi, a ki mind a kiszámításokat, mind az elkészített részletes tervet megbírálja.

76. §. Ha a részletes terv és az egyes birtokok kiszámítása helyesnek találtatnak: a terv a birtok-szabályozási fő-törvényszék elnöke elé terjesztetik, ki azt a tárgyalásoknál jelenlevő fő-szakbiztossal s a gazdasági ülnökökkel a műszaki vélemény, ítéletek, egyezségek alapján, stb. gazdasági szempontból szigorú bírálat alá veszi, s ha semmi kifogás föl nem merül: a végrehajtási záradékkal ellátja, fentartásával a kipecézés alkalmával kitűnhető minden tévedés vagy kisebb hibák kiigazításának, s azonnal elrendeli az egész ügynek az illető birtok-szabályozási hivatalhoz való elküldését, mely aztán a kipecézést fogantatásitja. Ha pedig a terv hibásnak találtatik: a birtok-szabályozási hivatal útján a működő mérnöknek küldetik vissza, kiigazítás végett.

X. Szakasz.

A részletes tervnek a helyszínen való kipecézése és a kipecézés felülvizsgálata.

77. §. Ha aztán minden egyes birtok-részlet kipecézése megtörtént: ha az összesítő és mezei utak kijelöltek: a fő-mérnök a hely színen vizsgálja felül a megtörtént kipecézéseket.

A főmérnöknek e felülvizsgálat folyamán kötelessége a birtok-szabályozási hivatal értesítése az iránt, hogy a helyszínen való hitelesítés mikor történhetik meg. Ennek kivételére a határidőt a birtok-szabályozási hivatal tűzi ki s értesíti erre nézve a feleket. (35. §.)

78. §. A részletes tervnek a földre való áttétele vagy eke-barázdák, vagy cölvekek általi kipecézés, vagy határ-dombok által történhetik.

XI. Szakasz.

A részletes tervek helyszínen való kipecézésének hitelesítése.

79. §. A kipecézés hitelesítésére minden birtokosnak, vagy megbízottjának, meg kell jelenni — ellenkező esetben náluk nélkül is megtörténik a hitelesítés jogérvényesen (35. §.)

A hitelesítésnél hivatalból meg kell jelenni:

1. a birtokszabályozási hivatal egy bírójának,
2. a birtokszabályozási fő-törvényszék főbiztosának és főmérnökének,
3. a birtokszabályozási hivatal egy gazdasági elnökének,
4. a működő szak-biztosnak, ki a jegyzőkönyvet is vezeti,
5. a közigazgatási hatóság egy kiküldöttjének, kinek megjelenése által a feleknek költségek nem okozhatók,
6. a működő kir. műmérnöknek.

A feleknek jogukban áll birtok-részeik után-nézése s a kitűnt hibák kiigazítását kérni.

A főmérnök megvizsgálja, mennyiben alapos e hibák feltüntetése s ha ilyenek találja, ott a helyszínen s ha szükséges az új birtok-ívek fogalmazványában is kiigazítja azokat.

Minden még netalán tett kifogás itt intéztetik el, illetőleg végérányú elintézés végett a birtokszabályozási fő-törvényszék elé terjesztetik.

Az egész eljárásról jegyzőkönyv vésztetik föl, s az így kiigazított új birtok-ívek fogalmazványát is aláírja a bizottság és mindez a birtok-szabályozási fő-törvényszék elé terjesztetik.

Miután a mérnök a hozott ítéleteket,

döntvényeket, egységeket műszakilag érvényesítette: az egész ügyet végül a birtokszabályozási fő-törvényszék hagyja helyben — csak az levén földadata, hogy megvizsgálja, ha minden szabályszerűen történt-e?

80. §. A birtok-szabályozási hivatal kötelessége a kiigazított új birtok-ívek fogalmazványát, melyben a kataster minden rovatának meg kell lenni, továbbá a birtokosok jegyzékét, mely a telekkönyv vezetésével megegyezik, mind a telekkönyvi hivatalnak, mint az adóhivatalnak megküldeni, a felek is megkapván saját birtok-íveiket.

A részletes tervekkel a működő mérnök a birtok-szabályozási hivatalnak adja át, mely azokat az illetékes katasteri hatóságához szolgáltatja, míg olajos vászonra vett másolatait a birtok-szabályozási hivatal levéltárában maradnak. A felek, kívánatra, birtokuk részletes térképét nyerik a mérnöktől, bizonyos munka-díj lefizetéseért, mely másolatokat a birtok-szabályozási hivatal hitelesít.

XII. Szakasz

Az új birtokba való beiktatásról, a telekkönyvben való hozzá- vagy beírásokról, az adó-kataster és a határok kiigazításáról.

81. §. Midőn a tagosítási, illetőleg birtok-szabályozási tervek hitelesítése megtörtént; továbbá a kipecézés hitelesítése alkalmával emelt minden kifogás részint a birtok-szabályozási fő-törvényszék döntvénye, részint kiegyezés által el van enyésztetve: a helyszínen az új birtokba való beiktatás történik meg, általában a szakbiztos által. Az adó-kataster és a telekkönyv kiigazítását pedig a birtok-szabályozási hivatal intézi el.

82. §. Az adó-kataster kiigazítására nézve megállapítatik, hogy bár minden felmérés a régi terület-mértékek szerint történik, mindazonáltal mindenki új birtokát a méter-mértékek szerint is kiszámítja a működő mérnök, hogy a katasteri vagy adóhatóságoknak ne kelljen ismételt átszámítást tenniük.

Az új birtok-ívek a mostaniakkal egyenlő minták szerint készíttetnek, csakhogy egyszersmind Ar-ok és Hectar-ok szerint is kitétetnek az adatok, a magy. királyi földbecslő pedig a mostan szokásos módon jár el.

A tiszta jövedelmeket a katasteri vagy adóhatóságok állapítják meg, melylyel szemben a szokásos felszólamlási eljárás marad fön.

83. §. A birtok-szabályozási hivatal meghallgatván a részletes tervek hitelesítésénél jelenlevő bizottságot, végérvényűleg meghatározza, hogy — a gazdasági viszonyok szem előtt tartása mellett — mikor adandó át a birtokosoknak új birtokuk a használatra.

84. §. Valamely földnek kitörülésére, vagy telekkönyvi előjegyzésére s annak valamely más földre való átirására, avagy valamely új betáblázás előtti megnyitására nézve a nyilván-tartási könyvek vezetéséről szóló törvény szabványai az irányadók.

86. §. Egyébiránt a telekkönyvi hatóságára bízatik, ha a végrehajtandó bejegyzések terjedelmére való tekintetből, e bejegyzéseket a már meglevő könyvekbe vezessék-e, vagy pedig azok számára a nyilván-tartó könyvekben új lapokat nyissanak-e?

86. §. Az egyes birtokosoknak átadott földek határai szembeöltés és elmozdíthatatlan módon jelölendők meg, erre nézve a birtok-szabályozási fő-törvényszék külön rendeletben intézkedvén.

87. §. A később kitűnt hibák, vagy a hitelesítésnél becsúszott pontatlanságok kiigazítását a helyszínen történt hitelesítés után legalább egy évvel kérni kell szóval, vagy írásban, a birtok-szabályozási hivataltól, vagy megszűntük után az illetékes közigazgatási hatóságtól.

88. §. A birtok-szabályozási hivatal, vagy közigazgatási hatóság: erre, ha csak nem nyilván alaptalan a kérés, egy szakbiztost vagy közigazgatási tisztviselőt küld ki egy hites mérnökkel együtt, ki a szükséges felvételeket végzi.

E felvételek napját és célját aval a megjegyzéssel kell a felek tudomására juttatni, hogy e határidő leteltevel további kifogásoknak helye nincs. Ha ez alkalommal sem jön bekés kiegyezés létre: a bizottság kötelessége tisztázni, ha alaposak-e a tett kifogások s az így felvett adatokat a birtok-szabályozási hivatal, vagy közigazgatási hatóság elé terjeszteti.

E hatóságok ítélete ellen csak a birtok-szabályozási fő-törvényszékhez lehet fellegbezni — illetőleg jövőben a belügyminiszteriumhoz, s a végérvényű döntvény végrehajtásával vagy a birtok-szabályozási hivatal, vagy az illetékes közigazgatási hatóság bízatik meg.

A szakbiztosnak vagy közigazgatási tisztviselőnek a helyszíni való kiszállása-kor az illető ügyiratok, térképek, illetőleg másolataik átadatnak.

Ez eljárás költségeit egyelőre az hordozza, ki az ismételt felülvizsgálatot kérte, de ha kitűnik, hogy a hiba a hitelesítő bizottságot terheli: a fő-törvényszék ítéletének mértékeig e bizottság hordja a költségeket.

(Folyt. követik.)

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, 1875. jan. 13.

Az osztrák-magyar külügyi hivatal ismeretes nagy actiója körül forog az európai közvélemény figyelmé. A messzevágó jelentőségű tény, egész tömegét a kétes és alaptalan híreknek idézte fel, s most a hivatalos helyről demontáló gépezet egész erővel működik ellenük. Így például tegnap egyszerre három helyről czáfolták meg ama hírt, hogy az osztrák-magyar reformjavaslatot a portával akár bizalmasan, akár hivatalosan közölték volna. — A félhivatalos „Wiener Abendpost“ e közleményt koholmányának nyilvánítja s egy másik félhivatalos lap hozzá teszi, hogy nem is lenne értelme annak, hogy külügyi hivatalunk terveit ugyanakkor, midőn támogatásukra a nyugati hatalmakat felhívta, a fényes portával is közölte volna. S valóban természetes, hogy a dolog még szükségképen titok portára, mely elé az csak később s nem mint Ausztria-Magyarország, hanem mint a hat biztosító hatalom terve fog terjesztetni.

De ha a török kormány még nem ismeri a szóban forgó terveket, akkor mindazon hírek és combinációk, melyek azon állításokhoz fűződnek, hogy már bemutatják a portának, szintén egészen alaptalanok. — Így a berlini hivatalos „Reichs-Anzeiger“ teljesen alaptalanul s a tözsdére számított csinynek nyilvánítja a „Times“ azon közleményét, hogy a konstantinápolyi kabinet Andrássy Gyula gróf javaslatait egyszerre visszautasította. — Koholmányok látszik az is, hogy a párisi török nagykövet Decazes herceget arra kérte volna, hogy Franciaország ne támogassa Andrássy Gyula gróf terveit. — Ellenkezőleg a legújabb hírek Angol- és Franciaország hozzájárulását biztos és mielőbbi kitátságba helyezik s a hat állam együttesen fogja Konstantinápolyban a javaslatok elfogadását sürgetni.

Ezen javaslatokról, illetőleg Andrássy gróf ide vonatkozó jegyzékének tartalmáról angol és francia lapok igen sok apró közleményt hoznak. A reformok célja, mint már számtalanszor el volt mondva, oda irányul, hogy ne csak a mostani lázadás elfojtassék, hanem jövőbeli zendüléseknek is eleje vésessék, egyelőre azonban Andrássy gróf munkálata nem az egész török államra, hanem tisztán Hercegovinára és Boszniára vonatkozik, s a nemzetközi jog azon elve alapján, hogy minden állam megkövetelheti szomszédjától, hogy a belső nyugtalanság okait megszüntesse s így mások érdekeit ne sértse, reformokat ajánl, melyek azonban lényegileg közigazgatási és helyi jellegűek.

Az ajánlott reformok alapjául a consulo által a múlt évben a helyszínen gyűjtött tapasztalások szolgálnak. Ha a porta az ajánlott reformokat nem valósítaná, a küllálomok nem fognak bántani, hanem egészen a maga sorsának engedelnek át a kétségtelen, hogy ez esetben tavasszal a lázadás olyan terjedelmet öltené, melyet Törökország nem lenne képes elfojtani. A jegyzéket Párisban január 2-án, Londonban január 3-án, Rómában jan. 4-én nyújtották át. Mindemellett az olasz kormány volt az, mely leg hamarabb bejelentette hozzájárulását az északi hatalmak szándékaihoz.

A francia kormány nagy változások közbén áll Maga a „Journal des Debats“ Say pénzügyminiszter közlönye, jelenti e nem annyira meglepő, mint épen a jelen pillanatban a választások előestéjén fölötté fontos hírt. A jelen cabinet tudvalevőleg coalitio eredménye. Többsége Buffet vezetésé alatt orleanista, de van benne egy legitimista s három köztársasági. Ez a társaság sohasem tudott nagyon békésen összeférni; apró viszály gyakran merült föl, de mindig kiegyenlítettett. Most azonban úgy látszik Say, Dufaure és Wallon uraknak türelme végkép kimerült. Nem nézhetik továbbnyugodtan amaz erőszakosságot, melylyel Buffet a maga embereit minden áron s nemzetre akarja tukmálni. Azért a szunynyadó ellentétek most fölbredeknek, s a francia kormány úgy látszik gyökeres átalakulások előestéjén áll. A „Journal des Debats“ táviratilag jelzett cikke azon impressiót teszi, hogy a köztársasági elemek fognak a cabinetből kiválni, s hogy Buffet ur még mindig olyan kegyelemben áll Mac Mahon előtt, hogy tőle a köztársasági töredék a nemzet választóiboz appellál.

A belga fő városból is fontos hírek ér-

keztek. Már megemlékeztünk ama nagy munkás mozgalomról, mely charlewi tájkán rendkívüli terjedelmet és igen elmérgesedett jellemű töltött, a helyszíni ismételve nagyszámú katonaság küldetik. Tegnapelőtt újra két zászlóalj ment oda, s a brüsseli helyőrség rendeletet kapott, hogy menetkészen álljon. Időközben Charlewoiban tetlegességekre került a dobogó. A katonaság közbe lépett; a küzdelemben többen megöltek és számosan megsebesültek.

BELFÖLD.

Brassó, jan. 11.

(A brassói szász és román ügyvédek és a nagyszabeni szász joghallgatók.)

Nyolcz éve, hogy a nemzetiségi törvény keletkezett; de a nyolcz év még mind kevés a szász ügyvédeknek arra, hogy bár magyarul tudó fogalmazót tartsanak, ki ha már ők magyarul megtanulni egyáltalában nem tudnak vagy nem akarnak, helyettük írni meg magyarul mit ők maguk németül fogalmaznak. Nyolcz év alatt bizony kényelmesen elkészülhettek volna arra, hogy a törvény rendeleteit teljesítéséhez hozzá szokjanak; hanem ha a mostani szász és román nemzetiségi ügyvédek legnagyobb része Nagy-Szebenben végzett, hol a gyűlöletet a magyar ellen rendszeresen szították. Innen van az, hogy a szász ügyvédek könnyen rábírhadják román kollegáikat, hogy remonstáljanak, ha valamely törvényszék nyolcz év múlva figyelmezteti, hogy az államnnyelvre vonatkozó törvény előtt hajoljanak meg.

Hiszen a Predjál szomszédunkban van; ránduljanak át Romániába szász és román ügyvédek és győződjenek meg arról, vajjon fogad-e el romaniai ügyvédtől valamely romaniai „tribunal“ magyar vagy német nyelven írott beadványt? Erre, persze, azt fogják mondani: Ja Bauer, das ist ganz was Anderes!

Már pedig Romania sem külön „állam“ Magyarországnál és ha amaz államnnyelvre joga fölött örököl, talán emez sem követ el emberrnyuzást, ha szintugy cselekszik.

Dr. Teutsch superintendent nagyszabeni közlönye most az ottani ügyvédi kamarát buzdítja, hogy ne hagyja magát, hanem vágjon a brassói skandalumnál is nagyobb.

A nagyszabeni jogakademia szelleme javult ugyan a mióta Dr. Lindner ott az igazgató, hanem a superintendentiális politika még most is megméltelyezi a szász joghallgatókat.

E napokban Nagy-Szebenben levén, elmentem f. h. 8-dikán az inségeskedő joghallgatók fölségelésére rendezett bála. Föltűnt előttem, hogy e jogász bála épen a jogakademiái igazgató és több (magyar) tanár nem jelent meg; azon is megűtköztem, hogy a magyar nemzetiségű jogászok sem voltak jelen. Tudakozdátam és következő felvilágosítást nyérék: A bálcmité magyar tagjai kénytelenek voltak visszalépni a szász tagok impertinenskedése miatt: a meghívón a jogakademia „magyar királyi“ voltát szándékosan kihagyták. Több magyar nemzetiségű hivatalfőnököt egyszerre meg sem hívták; a hazafias érzelmű Follért Ferencz postagazdátóhoz czimzett meghívóra bre-viter et confuse csak annyit írtak: „Herrn Franz Follert; a miért ez a meghívót dr. Lindnerhez, levél kíséretében oly kérésrel küldte vissza: értetnő meg az illető ijákkal, hogy a nagyszabeni jogakademia nem holmi res nullus, hanem „magyar királyi.“ Dr. Lindner írott válaszában megígérte, hogy ily tapintatlanság jövőre nem fog történni.

A kezdethez méltó volt a folytatás a bálban magában, mert midőn a zene a román tánc után néhány román jogász kívánságára csárdást kezdett húzni, a szász jogászság — élén egy Gin disch nevű nagydísznő szélhajtóval — piszezni és sziszegni kezdett.

Dr. Teutschnak — ki a bálban volt — csakugyan hízhatott a mája, hanem több derék szász mégis úgy nyilatkozott, „Még lehet, hogy ifjúságunk a mi iskoláinkban több tudományt szerez, mint másutt, hanem annyi, fájdalom, szintén igaz, hogy ifjaink illetet és becsületudást bizony nem tanulnak mert minden alkalommal nevetlenül és illetlenül viselkedik magukat.“

Csángó.

Tanügy.

Az erdélyi második tanítónő-képezde tárgyában.

(Folytatás.)

Hogy azonban a fentebb érintett magassabboknál megfélemlene-e a brassói tanítóképzőintézet: azt a ki Erdély ezen részének társadalmi helyzetét ismeri, el nem hiszi. Téglás ur patrióta és így nagyon jól tudja, hogy Brassó egy külön elem szolgáltatásban áll kezdettől fogva, ezen városnak történelmi multja jelelelei álláspontja a magyar nemzetiség szellemmel szemben mind megannyi élő argumentumai annak, hogy az erdélyi részi második nótanító képezde ott sem népszerűség, sem jövője bíz-

sítva nincs. Csak most zajlott le a sító útján is a „háromszéki leányok“ elszomorító lenete, mely pedig, míg a széki társadalmi iszonyok a derék iparkamara felirata után joora nem fordulnak, napról napra ismétlődni ig. szögyénre és nagy kára a nemzeti életek. Brassó átká volt a magyar szellemnek indig, megölő fészke volt a széki közművésnek; hogyan gondolhatjuk hát, hogy az délyi második nótanító képezde itt népszerűre vergődhetnének s özpontositni tudná a tulni vágyó leánynemzedéket. Főlelmes hely még eddig nönkre nézve Brassó s épen ezé szót emelni mellette nemcsak nem lehet, de nem is szabad.

Hogy a társ nemzetiségek ymás mellett türelemre voltakak utalva eg. közvetítőintézet által: részben igaz lehet; s erre nézve más eszközök folynak be, mint a tanítónő képezde.

Lenn kell nekünk a népnévet kezdeni és ha a nemzetiséget egy egészen türelmetlen idegen ajku nagyvárosban meg akarjuk őrizni, nevelnünk kell a népet és szoktatni a polgári kötelességek érzetéhez még zsengkorában. S ezért intézkedett a Brassó kormány igen helyesen akkor, midőn magának a 8000 lakosságú városnak, felekezeti és nemzi különbség nélkül elemi iskolákat állított fe Lassankint terjeszkedni fog a magyar ezeasát városában is, a hol még eddig kevés és cs igen passzív szerepre van utalva. Nótanítunkat azonban, bármennyire tudjuk is tisztelni a magassabb állami czélokát, soha nem lözönk fel oda, a hol az áldozat úgy is czt tövésztett lenne.

A német nyelv elsajátítása áthatna még talán egyedül Brassót; de ha meggadoljuk, hogy a tanítónő-jelöltek a képezdei beutakát, szervezteténél fogva mennyire el vanik szigetelve a társadalmi élet összeköttetéseiről: ezen érv is teljesen beszámíthatlan marad Biztosok lehetnénk ugyanis a felől, hogy egy ily német vagy szászajku városba helyezett tanítónő-képezdből kijött növendék csak épt annyinyelvismarrettel gazdagodnék, a mentát iskolai oktatás alatt elsajátított. A fluvendékek itt is sokkal jobban értékesíthetik a tanodán kívül egy városi élet előnyeit a mgyk számára; mert ők némi sajátáigaknál fögja is szabadban és kevesebb veszéllyel mozoghatnak; de nönktől ilyet követelni tets lehetetlen. Sőt ha a leendő képezdőt úgy szerveznék is, hogy állami és paodegogiai terveit czelszerűen egyesítve egészen külön lakásokká változtatnók át a mostani bennlakást és növendékeinket egy-egy biztos magán családcok szállásolnók-el, hol a nyelvismertet megszűnés a gyakorlat könnyítésé meg: még azo esetben is fennmaradna mindig azon kétség:vajjon a három vagy négy évi cursus képes-e nótanítóinkat a németnyelvrnek olyan kálésőre, hogy szükség esetén például német vás iskoláiban is taníthassanak. Előre is ki lehet mondani, hogy az eredmény semmi esetre nem felelne meg a várakozásnak.

Brassó nem kultur város e helyzeténél, vasuti összeköttetésénél fogva m is lehet más, mint a kereskedelemnek, aéleti és hazai termeszterményeinek szállító városa. Ipara nagyon kevés; egyetlen posttőgyra méltó a figyelemre, vashamora, vagy a pprgyár pedig említés sem érdemel akkor, mien a hazai ily nemű gyárak már sokkal kedvezőlenebb helyen a legelőnkább virágzásnak örvennek. Hol lánson és hol kedvez meg itt a hazai ipart a növendők? A székielnek csak, megélhetést végezt központja Brassó s így a kellemetlen és nehéz utakon mennyi idő kell neki messze földről utaznia, míg elérhi a brassói piacot, hol nyers terményeit, vagy egyes honi iparcikkeket nagy nehezen és jólecsón elárúsihatja! De ha a kormány, a hint várható, kiterjeszti a széki viszonyokr még inkább figyelemet s egyik alkalmasabban lyen a gyár-ípar, másutt a közműipar stb. fejlesztésére néni áldozatot is hoz, Brassó szegényedik, ugyan, de elmaradnak a kíváncsiságok, ritkulnak a „brassói háromszéki leányok“ busító jelenetei és nem lesz kyszerítve az életerős székielnyép a más embeőge után élni. S ez némi tekintetben megnyívásunkra is szolgál most, midőn a kolozsvári iparkamara feliratában oly talpraesetten vanak ismertetve a székielöldi gazdasági állbotok. Akkor még kevesebben fogják Brassó a magyar s illetőleg a széki közművelődés okusul ohajítani, s minden erőnköl igyekezi fogunk, hogy e derék faj mind anyagi, mind zellemi téren előmozdítsa hazájának érdekeit ját földjében és saját házában.

Ha Maros-Vásárhely hozat volna szóba Seps-Szentgyörgy mellett a módiki tanítónő-képezde székhelyül, talán inkább fejet hajtotunk volna; de Brassó mellett, jelen indok sem lehet, mely még meg is eredhetné e tekintetben az elsőseget.

Ne harezsljunk ott, a hol nem győzhettünk. Brassó a minemzetiségűnt soha győzelemre nem juttatja s így táp nyujtanánk azon lángnak, mely csak alkalora vár a felélgly a magyarnak saját földjében.

50 krral, mint egy eredeti sorsjegyre átváltható.

1000 dr. aranyat valóságos arany pénzben.

3000 nyeregményt 60,000 frt. értékkel.

A húzás a tanács ellenőrzése mellett 1876. évi február 29-én lesz.

Videki megrendeléseknél a pénz bérmentes beküldése a 40 krral mellékelve kéri a sorsjegyek, s annak idejében a nyeregményt bérmentes átküldetése végett.

A cs. kir. kereskedelmi bank váltóirodája, ezeltől Sothen Ján. C., Graben, 13.

Sorsjegyek kaplatoz még

SIGMOND TESTVÉREK által is Kolozsvárt.

népiskolai rajz-oktatás ügyének. Mindezek után melegen ajánljuk ezen rajztanítási művet népiskoláink számára. A kivitel elég szabatos és izléses. A nyomdai kiállítás pedig Stein J. nyomdájának becsütelére válik.

A „Székely Tanügy” 1875. 17-ik számában részletes ismertetést közölve egy műszaki tanító tollából, s a többiek közt a vezérfontól azt mondja, hogy „az nem követel művészi tehetséget a tanítótól, hanem megadja a tananyag megértésére a részletes útmutatásokat, melyek szerint oly tanító is képes a rajzot sikeresen tanítani, kinek tehetségeit e tantárgyban kifejezni alkalmat nem volt. A ki a stigmogr. módszert ismeri, bizonyosan előnyös fog adni ennek a népiskolában a többi módszerek felett, s bizonyára érdemül tudja fel a tábláknak, hogy a rajzoktatást e módszer szerint kezdik. Nagy reményünk van, hogy így vezetve a rajzoktatást, annak dús sikere elmaradhatatlan lesz. Ez életrevaló taneszköz, ha tanítóink körében méltó pártolásra talál, nagy lendületet fog adni a népiskolai rajzoktatásnak.

A „Prot. egyházi és iskolai lapok” mind ugyanezen előnyeit emeli ki e műnek s melegen ajánlja az érdeklettek figyelmébe, s általában minden intézetbe, hol elemi rajztanítással foglalkoznak.

A „Hon” 1875. évi dec. 18-iki számában szintén igen ajánlólág ismereti. „Az elemi rajztanítás — mondja — nálunk mindeddig csaknem kizárólag német minták után történt, s így csak öröndetes nyereségnek tekintjük, hogy e téren magyar emberek is tesznek kísérletet. Szerzők módszere a stigmographiai, s szabadkézi rajz kombinációjában áll. Szerzők az általános pedagógiai elveket megtartják, s mindenek felett az egyszerűsége jobban ügyelnek, mint rendszeren szokott. Nézetünk szerint e módszer teljesen helyes. Szerzők módszerük megvilágítására oly vezérfontalat írtak, mely világság és teljesség tekintetében páratlanul áll, s mint pedagógiai munka is kiváló figyelmet érdemel.

III. évfolyam.

1876. január.

OTTHON.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő havi közlöny.

SZERKESZTI

SZANA TAMÁS.

TARTALOM:

Ráró és Csillag, (elbeszélés) Balázs Sándortól. — Madárfészek, (költemény) Tóth Endrétől. — A szegény grófnő, (elbeszélés) Lorintól. — Dalmady Győző, (költői jellemrajz) Szana Tamástól. — Irodalmi szemle.

Ára 70 kr.

A kolozsvári m. kir. tudomány-egyetemmel kapcsolatban
ev. ref. theol. fakultás és tanárképző
TERVEZETE.

Az 1875-ki ev. ref. egyházkerületi közgyűlés által kiküldött véleményező bizottság ülésében

ELŐTERJESZTETTE

SZÁSZ DOMOKOS ev. ref. pap és bizottsági tag.

Egy könyvműve rajzmelléklettel.

Ára füzve 40 krajczár.

A bölcsészettörténete.

Kidolgozta: DOMANOVSKY ENDRE, a soproni ág. hitv. ev. Lyceumban a bölcsészettanára és a magy. Akadémia lev. tagja.

Második kötet.

Az egyházi atyák kora.

Ára 2 frt 50 kr.

Az anya könyve, francia forrásból.

Dr. GÜNTHER ANTAL. Ára 1 frt 50 kr.

Diszkötésben 2 frt 60 kr.

Bethlenfalvi gróf Thorzó György levelei nejéhez,
Czobor-szent-Mihályi Czobor-Erzsébethez.

Közrebeszírta id. gróf ZICHY EDMUND,

árvai uradalmi teljhatalmu igazgató megbízásából.

A két kötet ára 4 frt.

Tereptan és tereprajz
20 mintalap, 1 tábla és 67 a szövegbe nyomott ábrával.

A magyar kir. honvédelmi miniszter ó nagyméltósága által, a honvédségi Ludovica akadémia számára elfogadott tankönyv.

Kiváló tekintettel a tanodái, valamint a magántanulmányozási czélokra.
Irta ZSOLDOS FERENCZ, m. kir. honvéd százados és szaktanár a Ludovica akadémián.

A mű ára füzve mappával együtt 4 frt.

ELEMIVÉGYTAN,

az ásványtan alapvonalával a középiskolák alsóbb osztályai, valamint a polgári iskolák és tanítóképző intézetek számára. Balló Mátyás, a vegytan tanárától Budapecsten. Ára 1 frt.

A mindennapi életből.

A nőknek. Ruzs K. Moleschott, Doeberiner s mások után írta K. Beniczky Irma. Ára a 2 kötetnek 80 kr.

A magyar költészet kézikönyve,

a mohácsi vészről a jelenkorig vagyis az utóbbi negyedik század kitünőbb költői életrajzokban s jellemző mutatóvonalokban feltüntetve Toldy Ferencz által. Második, átdolgozott kiadás. Ára az öt kötetnek 10 frt.

József császár,

vagy egy emberbarát a trónon. Irta Áldor Imre. Ára 40 kr.

Hunyadi János és kora.

Irta Áldor Imre. Ára 40 kr.

Két Rákócziné.

Irta Áldor Imre. Ára 40 kr.

Atilla, hun király története.

Irta Áldor Imre. Ára 40 kr.

Korona és vérpad,

vagy Stuart Maria története. Irta Áldor Imre. Ára 40 kr.

A gyermekápolás rövid kézikönyve,

tekintettel a hazai viszonyokra Közhatalmára írta Dr. Wittmann Lázár. Ára 1 frt 50 kr.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

A büntettek és büntetések.

A büntetőjog különös része. Tekintettel az újabbkori törvényhozásra és hazai törvényjavaslatunkra. Irta: Dr. Schmierer Aladár. Ára 3 frt.

Az ördög párnája.

Enekes népszimű 3 felvonásban. Irta TÓTHKÁLMÁN. Ára 40 kr.

A BANKÜGY

Irta gr. LÓNYAY MENYHÉRT. Ára 3 frt.

Emlékhangok a székelyföldről.

Irta dr. DOBRÁNSZKY PÉTER. Ára 1 frt.

Egy nagy világi házasság.

Regény. Irta Feuillel Octáv, Franciaából U. Ila. Ára 80 kr.

A K É M.

Regény. Irta Cooper Fenimore I. Angolból fordította Cserey József. Ára a két résznek 2 frt 50 kr.

Magyar tudományos aladémiák almanach.

csillagászati és közönséges naptárral 1876ra. Á. 1 frt.

A glenichi rejtély.

Regény. Irta Wilkie Collins. Angolból: Zichy Carlla. Ára 3 frt.

Dél-afrikai utazások és fölfedezések.

Különös tekintettel Magyar László, Dr. Livingstone Dávid, Du Chaillon, Stanley Grant, Speke és Cameron utazásaira. A legújabb eredeti frásokból összeállított Sáni Lajos. Dél-Afrika térképével. Ára 2 f 40 kr.

Vallás és tudomány.

Irta Dux Adolf. Ára 60 kr.

Erdészeti segédtablák métermétekre.

Kidolgozta a magyar királyi pénzügyminiszterium erdészeti osztálya, az államérdekek megvédésére m. k. erdőhivatalok számára. Ára vászonba kötve 3 frt 40 kr.

„DAL-ALBUM“

89

dalt foglalva magában a legnépszerűbb szerzőktől; könnyű s még
brilláns modorban zongorára két kézre

Ártíra:

ERNEY JÓZSEF.

Ez album gyűjteménye lesz: Abt, Arnaud, Beethoven, Bogler, Cooper, Curseman, Dessauer, Donizetti, Eckert, Esser, Fesca, Franz, Füchs, Gounod, Graben-Hoffmann, Gumbert, Hackel, Hölzel, Krepl, Krenner, Kücken, Lindpaier, Liszt, Loeben, Mendelssohn, Meyerbeer, Mozart, Müll, Preyer, Proch, Rösiger, Rubinstein, Schubert, Schumann, Silcher, Stigelli és Suppé legszebb legkedveltebb dalainak.

Ára 6 forint.

Tehát egy-egy dalra körülbelül 5 kr. esik. Ez aum eszerint olcsó mint az Edition Peters és Collection Litoff-féle vállalatokban megjelent műve.

Ez albumban egybe vannak foglalva a dal-irodalomnak legszebb termései s e jeles kidolgozásban Abt, Esser, Gumbert, Kücken tb. könnyed és dallamos épűgy el fogják ragadni a műkedvelőket, a mint fogják bilincselni a szakértő zenészeket Beethoven, Franz, Liszt, Mendelssohn Rubinstein, Schubert és Schumann mélyérzésű dalai.

A letétel föltötte hatásos, úgy hogy minden egyes átirat már magától dallamos, könnyen kivehető és hálás salondarabot képez.

A szép papír, tiszta nyomás és elegáns kiállítás ez albumot jogga diszmtvek közé engedik sorolni, a miért is igen alkalmas

beccses névnap ajándékul.

(14)

Tüchtige und solide

Losagenten

oder hierzu sich eignende Persönlichkeiten werden für alle bedeutenden Orte von einem älteren, bestrenommierten Bankhause zum Verkaufe von Losen und Staatspapieren gegen Ratenzahlungen unter sehr günstigen Bedingungen sofort angestellt. — Offerte an das Bankhaus B. Kramer, Prag.

(13)

Kiadóvendéglő

Kolozsvárt a „Angol lőhöz” címzett (sárg) vendéglő 1876. S. György naptól kezdve bérbe, vendéglősné iadd. Értekezni a tulajdonosné az emeletben.

(433)

Legnagyobb bécsi

27

krajczáros

árudája

a solidága és valódiságáról jól ismer

Pollák Bernát

BÉCS,

Kürntnerstrasse 14.

(vie avis der Weiburgasse)

az árak valódisága és legjobb minőségű lakásművészetek miatt

egyedül és kizárólagosan áruja el a foyvat

minden idejre nézve

legújabb divatu

gyapju ruhakelméit.

Ép ugy a mindennapi viselésre, divat, current és művészeti k. selyem- és bármely szalagok, valamint mindenféle cipő-csapkák, szarjui más csillagokkal.

1840 1890

Minta- és áru-

jegyzők

ingyen és bérmentve.

A legkisebb megrendelés — utárvét mellett — pontosan teljesítik.

A nemetszők visz-

száraztatnak.

A Laitiz-féle erügyaport-termékek, alruhák és mindenféle kelmek, valamint erügyaport-pamut készletek, a hírneves rendi gyárból Thüringában, a melyek készítése és csúsz ellen kőszvény és csúsz ellen cserecsere hasznosnak bizonyultak be, Segesvárt és környékére nézve valódi mindégőn csupán (12-13) THUTSOH J. B-nél kaphatók.

!!Jótekonysági bazár!!

Az ezen cím alatt:

Bécs, Körnerhof, 4. szám.

4. szám. bécsi fehérnemű-gyár

altal jótekonyságára rövid idő előtt megnyitott bazár valóban jeles minőségű

Női ing, 2 frt helyett csak 1 frt.

Uri, női, 2 frt helyett csak 1 frt.

és gyermek-fehérneműk,

vásznak, asztalneműk stb. stb.

mesés olcsóság eladása által a monarchia legutóbbi körében feltűntést keltett; a sokoldalú utánmegrendelések által felbátorítva, a gyár elhatározta magát egy csúsz alá került jelentékeny szöveggyárt igen kedvező feltételek alatt átvenni, misztal azon helyezésben van, továbbá rendelkezésig alábbirt áron,

az előállítás ár felén adhatni.

Két forint helyett csak egy forint!

15 darab angol batistakendő színes széllel, beszegeve

1 darab schirting uri ing sima vagy zedő mellél

1 darab valódi színes legújabb divatu perkalik

1 darab valódi angol tricót-mallégy vagy madrag fehér vagy színes

6 darab elegáns batistakendő, színes széllel, beszegeve

6 darab háromféle nyakállier legújabb formájú

Egy elegáns női madrag szegélyes díszítéssel

Egy elegáns női madrag szegélyes díszítéssel

1 darab finom schirting szegélyes díszítéssel, legújabb minőségű

6 darab finom vésszőszegélyű, valódi vászonú jótállás

1 darab finom színes Creton-ing, tartós színtől jótállás

1 darab fehér uri ing, szíma hátrafele mellél

1 darab dusan díszített női ing, legújabb minőségű

1 darab legújabb minőségű női madrag, elegáns kesztvény

1 darab schirting női alkoszoknya, legújabb szabású

1 darab uri lábraváló valódi vászonból

1 darab angol Oxford-ing, legújabb minőségű, valódiságú jótállás

1 darab valódi rumburgi vászonon gus mell-rudóttal

1 db legújabb minőségű batistakendő, kész hátsó, legújabb szabású

6 pár finom angol kerekű legújabb szabású

1 darab finom hímzésű, dusan díszítésű

Egy elegáns francia Corset, dusan díszítéssel

Egy finom női alkoszoknya, dusan díszítéssel

Egy darab legújabb minőségű rumburgi vászon ford-ing, szíma vagy rancos

Egy darab finom rumburgi vászon ford-ing hímzésű

Egy darab finom vászon női-ing szíma és fantasziával

Egy darab finom hímzésű női vászon ing

Egy darab 50 rőfös finom színes batistakendő

Hat darab 1/2 szél, lepedő varrás nélkül

Hat darab 1/2 szél, finom, egészen vászon lepedő

Egy darab 6 szemeslyre számított asztalterítő, csírvil és damast

Egy darab 2 szemeslyre számított asztalterítő, csírvil és damast

Egy darab 50 rőfös 1/2 szél, hátsóval

Egy darab 48 rőfös 1/2 szél, színes Creton-vászon

Egy darab 50 rőfös 1/2 szél, színes hollandi vászon

Egy darab 54 rőfös 1/2 szél, színes rumburgi vászon

Tizenkét darab 1/2 szél, csírvil és damast

1 női ruhát legújabb színes-batistakendő szíma és dús díszítéssel

1 alós ruhát legújabb színes-batistakendő szíma és dusan díszítéssel

1 corsetti batistakendő, szíma és dusan díszítéssel

Megrendelések késszűz beküldése vagy utánvét mellett:

An die Erste Wiener Wäsche-Fabrik, Wien, Kölnherhofgasse 4.

(493) (14-18)

Dr. SCHWAIGER

nővény-kivonata

kezesség mellett gyógyít gyökeresen még idült férfi gyengeséget is, egy hét alatt

Bécs, VII. Schottenfeldgasse 60. sz.

Kéri a cizmet tisztán feladni.

Épen most jelent meg s

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt

kapható:

FALI TÁBLÁK

az elemi rajztanításhoz.

Rajzolta Felméri Mózes.

A használatukhoz szolgáló vezér-fonalat írták Kozma Ferencz és Felméri Mózes, sz. kereszti áll. tanítóképző tanárok.

A nagyméltósági vallás- és közoktatásiügyi miniszterium által 1875. — 28,924 szám alatt ajánlv. Ára 6 frt.

Postán küldve csomagolás és fuvarlevélért 15 kr.

A nevezett művet a sajtó a legkedvezőbbben fogadta. A „Néptanítók Lapja” 1875. évi 23. számában, hol a miniszteri ajánlat is közöltetik, az mondatik róla, hogy a tanmenet megállapításában oly helyes pedagógiai tapintat vezérelte szerzőket, melytől elismerésünk annál kevésbé tagadhatjuk meg, minthogy a különböző elemi rajztanítási rendszerek nagy tömkelegében — annyiak után, nem lett volna nehéz elvédeniük. A stigmographiai rajz kellő méltatása az elemi fokon már magában véve is nagy érdem.

Az átmenet a stigmogr. rajzból a szabadkézi rajzra eléggé előkészített, s tehát ezen oly sokak által befőtthetetlennek bírt ár a két fokozat között eléggé át van hidalva, ami által ugy hisszük a stigmogr. rajz legkönnyebb elleni is le lesznek fegyverezve. A gyermekek elő szánt mintalapoktól a falitáblákig már jelentékeny módszertani haladás van. Mindezek folytán bajos lenne legálabb azon egy érdemet elvitatni a Kozmák művétől, hogy az jelenleg hézagpótló és mint ilyen hivatva van jó szolgálatokat tenni a